

Berenschot



Kostprijsonderzoek ondersteuning
huishouden (OH) en ondersteuning
zelfredzaamheid (OZ)

Rapportage

Inhoudsopgave

- 1 Introductie van het onderzoek
- 2 Aanpak en toelichting op het onderzoek
- 3 Uitkomsten van het onderzoek
- 4 Conclusie en aanbevelingen

1

Introductie van het onderzoek

Kostprijsonderzoek ondersteuning huishouden (OH) en ondersteuning zelfredzaamheid (OZ)

Introductie van het onderzoek

- De gemeente Stadskanaal wil de tarieven onafhankelijk laten vaststellen voor de producten ondersteuning huishouden (OH) en ondersteuning zelfredzaamheid (OZ).
- Aan Berenschot is, als onafhankelijk organisatieadviesbureau, de volgende vraag gesteld:

Wat is een, conform de HV-schaal, een reëel tarief voor ondersteuning huishouden (OH) en ondersteuning zelfredzaamheid (OZ) voor 2022?

Berenschot



2

Aanpak

Kostprijsonderzoek ondersteuning huishouden (OH) en ondersteuning zelfredzaamheid (OZ)

Onderzoeksopzet



Stap 1

Gezamenlijk van start

Het vaststellen van het plan van aanpak en de structuur van de rapportage, en het ophalen van de meest recente informatie.



Stap 2

Uitvraag bij aanbieders

De betrokken aanbieders hebben het invulformat ingevuld voor de gemeente Stadskanaal.



Stap 3

Validatie en terugkoppeling voorlopige resultaten

De aangeleverde gegevens zijn gevalideerd. Berenschot heeft de gegevens samengevoegd met informatie uit andere onderzoeken en eigen referentiemateriaal. De betrokken aanbieders is gevraagd om de ingevulde gegevens te valideren.



Stap 4

Opstellen en bespreken adviesmemo

Het bespreken van de voorgestelde parameters met de opdrachtgever.

Toelichting op onze aanpak (1/3)

- Berenschot stelt zich op als onafhankelijk bureau. Iedere aanbieder heeft andere kostprijzen. Omdat de gemeente voor alle aanbieders met uniforme tarieven wil werken, berekent Berenschot de 'reële tarieven'.
- Een reëel tarief moet volgens ons een (gemiddelde) aanbieder in staat stellen om een gezonde bedrijfsvoering te realiseren. Dit betekent niet dat de tarieven voor alle aanbieders kostendekkend moeten zijn.
- Om tot tarieven te komen, hebben gecontracteerde aanbieders deelgenomen aan het onderzoek. In onze aanpak is zorgvuldig gekeken naar de input van aanbieders. De input van aanbieders is gecombineerd met resultaten uit andere kostprijsonderzoeken en onze benchmarkgegevens.
- De huidige tarieven verschillen per aanbieder. Berenschot stelt reële tarieven vast voor de gemeente Stadskanaal en niet per aanbieder. Berenschot adviseert de gemeente over de hoogte van de verschillende kostprijs-elementen. Het staat de gemeente vrij om hiervan af te wijken.

Toelichting op onze aanpak (2/3)

- Voor dit onderzoek is een uniform invulformat gebruikt. Dit invulformat is niet specifiek ontwikkeld voor het product huishoudelijke hulp en/of voor de gemeente Stadskanaal. Het invulformat is uitsluitend gebruikt om inzicht te krijgen in de opbouw van de kostprijscomponenten van aanbieders.
- De uitkomsten van dit onderzoek zijn een resultaat van de -voor dit onderzoek- gekozen aanpak, de input van aanbieders en de productbeschrijvingen (en bijbehorende verplichtingen) van de gemeente Stadskanaal. Doordat de aanpak en uitkomsten regio- en tijdsgebonden zijn, zijn deze niet te vergelijken met uitkomsten van andere onderzoeken in andere gemeenten.

Toelichting op onze aanpak (3/3)

De tarieven zijn opgebouwd op basis van de volgende verschillende kostprijselementen



2

Uitkomsten van het onderzoek

Kostprijsonderzoek ondersteuning huishouden (OH) en ondersteuning zelfredzaamheid (OZ)

Algemene opmerkingen

- Bij dit onderzoek zijn drie aanbieders betrokken van de in totaal vier gecontracteerde aanbieders. De ontvangen invulformats zijn door ons geanalyseerd. Op basis van de invulformats hebben wij validatiegesprekken gevoerd. Naar aanleiding van de validatiegesprekken, hebben sommige aanbieders op onderdelen hun input herzien. Hierbij valt te denken aan reiskosten, functiemix of ziekteverzuim. Wij hebben in ons onderzoek geen aansluiting gezocht met de jaarrekening en dus niet inhoudelijk gevalideerd. Wij hebben wel alle afzonderlijke kostprijselementen met aanbieders besproken. Wij willen de aanbieders danken voor de constructieve medewerking aan het onderzoek.
- De verschillende kostprijselementen kunnen verschillen tussen OZ en OH. In de volgende tabel is dit weergegeven:

	OH	OZ
Functiemix	✓	✓
Eindejaarsuitkering		✓
Vakantiegeld		✓
Eenmalige uitkeringen		✓
Sociale lasten		✓
Productiviteit		✓
Reiskosten		✓
Opslag voor overheadkosten		✓
Risico, marge en innovatie		✓

Funcatiemix (1/5)

- Wij hebben aanbieders gevraagd om inzicht te geven in de huidige functiemix en de verwachte functiemix in 2022. Wij hebben vastgesteld dat de betrokken aanbieders deze functiemix op verschillende manieren hebben vastgesteld.
- Medewerkers die in dienst zijn/blijven bij aanbieders stijgen elk jaar een trede in de loonschaal. Echter, het is onduidelijk in welke mate de stijging in treden wordt beïnvloed door de uitstroom en instroom van medewerkers.
- Om tot een uniforme werkwijze te komen heeft Berenschot de inschaling voor 2022 vastgesteld op basis van de huidige functiemix en door een aanname te doen voor het verloop naar hogere schalen.

Funciemix (2/5)

OH: inschaling 2022

- Op basis van de huidige funciemix verwachten wij dat 80% van het huidige personeel volgend jaar werkzaam is in een hogere trede, de overige 20% stroomt dan opnieuw in. Hierbij is de aanname gedaan dat deze 20% nieuwe instroom voor Ondersteuning Huishouden volledig instroomt op salarisschaal HV0. HV5 is de hoogste salarisschaal; hier is de verwachting dat 80% van de medewerkers in HV5 blijft en 20% uitstroomt.

OZ: inschaling 2022

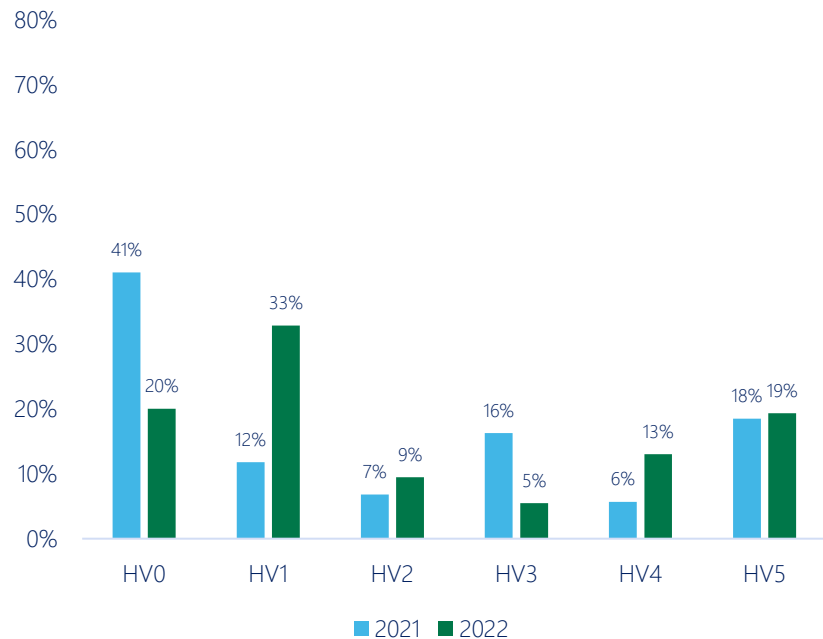
- Op basis van informatie van de aanbieders is naar voren gekomen dat de medewerkers die worden ingezet op het product OZ, vaak langer bij de organisatie in dienst zijn. Op basis van de huidige funciemix verwachten wij daarom dat 90% van het huidige personeel volgend jaar werkzaam is in een hogere trede, de overige 10% stroomt dan opnieuw in. Aangezien voor Ondersteuning Zelfredzaamheid de verwachting is dat niet alle nieuwe werknemers instromen op HV0, is de aanname gedaan dat deze 10% nieuwe instroom naar rato van de huidige funciemix verdeeld is over de eerste drie schalen (HV0, HV1 en HV2). HV5 is de hoogste salarisschaal; hier is de verwachting dat 90% van de medewerkers in HV5 blijft en 10% uitstroomt.

Funcziemix (3/5)

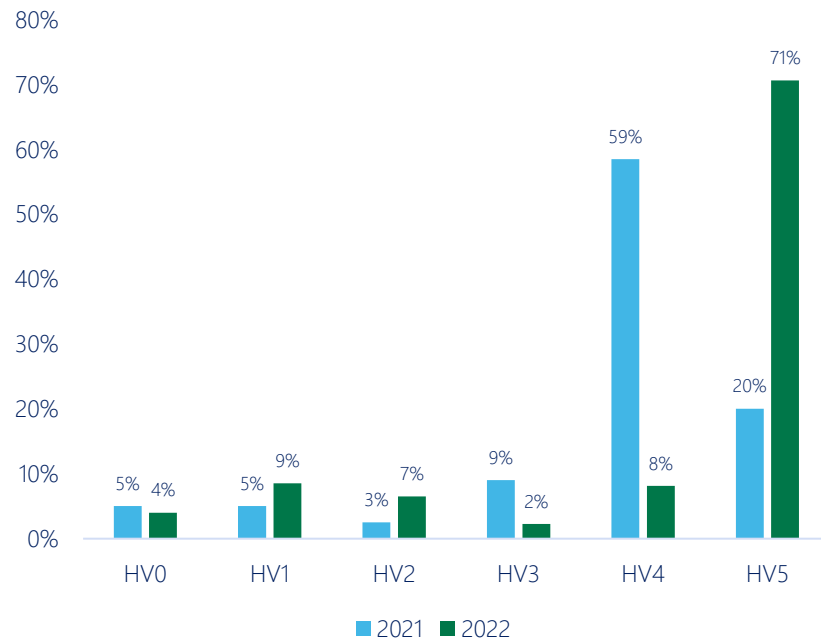
- Wij hebben de funcziemix zowel ongewogen als gewogen vastgesteld. Door de grote van de verschillende aanbieders zijn er verschillen te zien in beide berekeningen.
- Het ongewogen gemiddelde leidt tot een lagere funcziemix voor zowel OH als OZ. Wij zien dat één aanbieder verantwoordelijk is voor meer dan 70% van het totaal aantal medewerkers dat werkzaam is in de gemeente (OH). Voor OZ is dit percentage meer dan 90%.
- Wij adviseren daarom om het gewogen gemiddelde te hanteren in de kostprijsberekening. Op verzoek van de gemeente hebben wij het ongewogen gemiddelde toegevoegd in de rapportage. De effecten van dit verschil staan weergegeven in de samenvattende tabel.
- Bij het gewogen gemiddelde hebben we de aanbieders met meer medewerkers zwaarder laten meetellen in het gemiddelde. Bij het ongewogen gemiddelde hebben we alle aanbieders even zwaar laten meetellen in het gemiddelde.
- De funcziemix (zowel gewogen als ongewogen) zijn weergegeven op de volgende twee pagina's.

Funciemix: ongewogen (4/5)

Funciemix Ondersteuning Huishouden (OH)

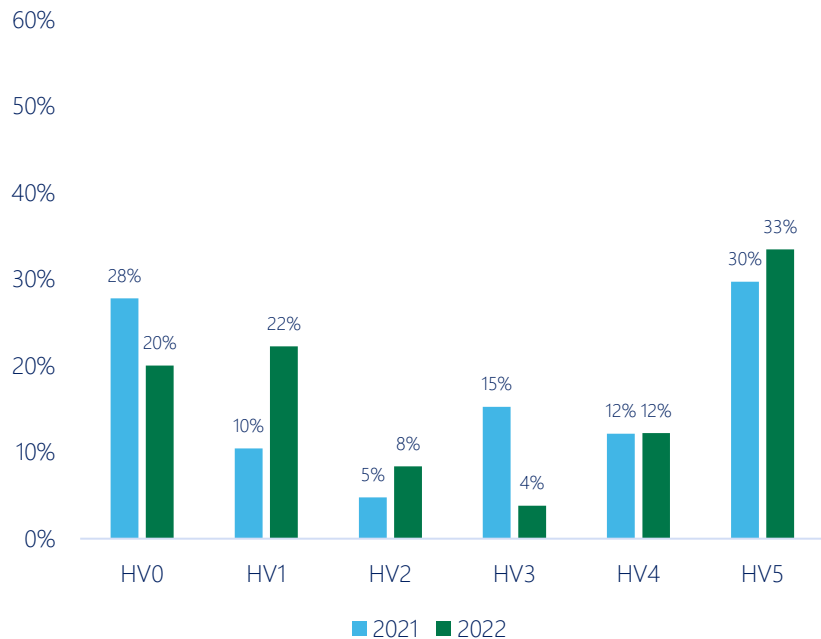


Funciemix Ondersteuning Zelfredzaamheid (OZ)

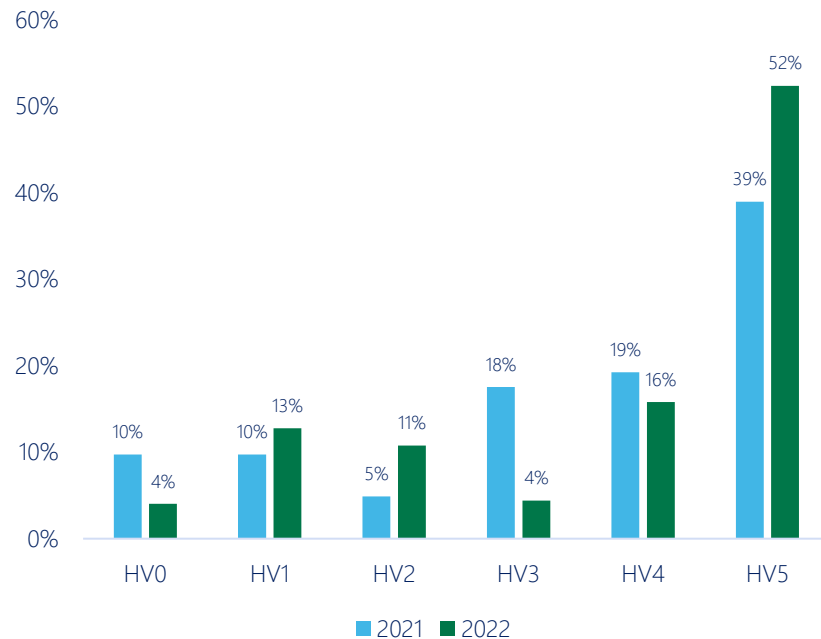


Funciemix: gewogen naar ratio van aantal medewerkers (fte) (5/5)

Funciemix Ondersteuning Huishouden (OH)



Funciemix Ondersteuning Zelfredzaamheid (OZ)



Productiviteit (1/2)

- Onder de correctie van productiviteit verstaan wij alle uren waarvoor de werkgever aan de medewerker wel (volledig) loon betaalt, maar waarvoor geen financiële vergoeding van de opdrachtgever tegenover staat.
- Op basis van de opgehaalde informatie en referentieonderzoeken hebben wij geen onderscheid gemaakt tussen OH en OZ. Wij hanteren daarom voor de productiviteit één percentage.
- Hoewel wij het volledige ziekteverzuim hebben opgevraagd, dient in de berekening van de productiviteit alleen gecorrigeerd te worden voor het verzuim waarvoor de werkgever loon doorbetaalt. Wij hebben gekeken naar de huidige situatie en de 'normale' situatie. Het gemiddelde ziekteverzuim bij aanbieders in de huidige situatie is 7,3%. Het ziekteverzuim bij aanbieders varieert van 5,5% tot 7,4% in 2019. Wij hebben het gemiddelde ziekteverzuim vastgesteld op 7,0% (Branche Viewer VVT 2016 tot en met 2020).
- In de cao staat opgenomen dat aanbieders verplicht zijn om reistijd tussen cliënten door te betalen. Uit ons onderzoek blijkt dat aanbieders hier verschillend mee omgaan. Wij hebben hiervoor een correctie van 0,7% opgenomen. Dit is gebaseerd op het gemiddelde van de aanbieders. Tevens houden wij rekening met de reiskosten. Het gemiddelde van aanbieders is € 0,56 per gewerkt uur. Berenschot ziet doorgaans lagere reiskosten, variërend van € 0,35 tot € 0,50. Deze kosten zijn sterk afhankelijk van de mate van stedelijkheid van de regio.

Productiviteit (2/2)

- De cao verplicht om 2% budget op te nemen voor de ontwikkeling van medewerkers. Wij zien dat organisaties hier verschillend invulling aan geven en dat deze 2% niet altijd in praktijk wordt gebracht. Wij zijn voornemens de 2% over te nemen. Wij adviseren om de scholing onderdeel te laten zijn van de gesprekken tussen gemeente en aanbieders om gezamenlijk te kijken hoe de rol/impact van de huishoudelijke hulp vergroot kan worden.

Categorie	Uren	In procenten
Ziekteverzuim	131	7,0%
Verlof	237	12,6%
Scholing	38	2,0%
Zakelijke reistijd	13	0,7%
Productiviteit	1459	77,7%

Sociale lasten

- De opslag voor sociale lasten is gebaseerd op de verplichtingen uit de cao VVT 2019-2021. De gemiddelde opslag van de sociale lasten bedraagt 25,1%. De hoogte hiervan wijkt af per schaal. Het gemiddelde van de aanbieders is 25,0%. Wij hebben ervoor gekozen om de opslag te baseren op de sociale verplichtingen (25,1%).
- Hierbij is uitgegaan van:
 - de meest recente informatie omtrent werkgeverslasten in 2021
 - voorlopig een verhouding van 80% vaste krachten en 20% flexibele contracten voor de WW-premie.

Overhead en opslag winst, risico en innovatie

- Onder de overheadkosten vallen de kosten voor overheadpersoneel, inhuur/uitbesteding van overheadtaken, materiële overheadkosten, kosten voor vastgoed en overige personele kosten. De volledige definitie is te vinden in bijlage 1.
- Op basis van de aangeleverde informatie hebben wij de opslag voor overhead en overige kosten voor dit onderzoek vastgesteld op 19,7%. Dit komt overeen met het gemiddelde van de aanbieders. Berenschot ziet doorgaans dat de gemiddelde opslag voor huishoudelijke hulp hoger is (circa 20% tot 23%).
- Een groot deel van de aanbieders heeft aangegeven dat er geen aanleiding is om een opslag voor gemeentelijke eisen te verwerken in het tarief. Op basis daarvan hebben wij geen aanleiding gezien om een opslag voor gemeentelijke eisen te verwerken in het tarief.
- De opslag voor winst, risico en innovatie hebben wij vastgesteld op 2,5%.

Samenvatting resultaten onderzoek

	OH 2021	OH 2022	OZ 2021	OZ 2022	OHOZ 2021	OHOZ 2022
1. Inschaling	Zie sheets 12 t/m 16					
2. Eindejaarsuitkering	8,33%					
3. Vakantiegeld	8,00%					
4. Productiviteit	77,7%					
5. Reiskosten per gewerkt uur	€ 0,56					
6. ORT	N.v.t.					
7. Sociale lasten (gemiddeld)	25,1%					
8. Opslag voor overhead, materiële en overige kosten	19,7%					
9. Opslag voor innovatie en organisatieontwikkeling	2,5%					
Gewogen tarief	€ 30,78	€ 30,83	€ 31,77	€ 32,15	€ 31,08	€ 31,23
Ongewogen tarief	€ 29,87	€ 30,20	€ 32,08	€ 32,69	€ 30,53	€ 30,95

De gemeente Stadskanaal heeft aangegeven dat er gebruik wordt gemaakt van een combinatie van OZ en OH. Dit product (OHOZ) heeft een standaard verdeling van 70% OH en 30% OZ.

4

Conclusie en aanbevelingen

Kostprijsonderzoek ondersteuning huishouden (OH) en ondersteuning zelfredzaamheid (OZ)

Conclusie en aanbevelingen (1/3)

Tarieven

Wij adviseren om de huidige tarieven te verhogen tot de kostprijs van 2022. Wij adviseren om hiervoor het gewogen gemiddelde van de functiemix te hanteren.

Functiemix 2022

Medewerkers die in dienst zijn/blijven bij aanbieders stijgen elk jaar een trede in de loonschaal. Echter, het is onduidelijk in welke mate de stijging in treden wordt beïnvloed door de uitstroom en instroom van medewerkers. Om deze stijging op te vangen, adviseren wij om volgend jaar opnieuw de samenstelling van het personeelsbestand van aanbieders in beeld te brengen en op basis daarvan tot een besluit te komen over de hoogte van de indexatie. Indien gewenst kan Berenschot deze berekening voor de gemeente uitvoeren. Het alternatief is om hiervoor een aanname te doen, zoals wij in voorliggende rapportage hebben gedaan. Op basis van de huidige inschaling verwachten wij dat voor het product OH ongeveer 80% van het huidige personeel volgend jaar werkzaam is in een hogere trede; de overige 20% stroomt dan opnieuw in. Bij het product OZ is de aanname dat ongeveer 90% van het huidige personeel volgend jaar werkzaam is in een hogere trede; de overige 10% stroomt dan opnieuw in.

Conclusie en aanbevelingen (2/3)

Toekomstige ontwikkelingen en indexatie

De kostprijzen zijn gebaseerd op de kostprijscomponenten en verhogingen die voor 15 april 2021 bekend zijn. Mochten er zich op een later moment alsnog wijzigingen voordoen, bijvoorbeeld in de cao's, dan is dit aanleiding om de tarieven opnieuw te herzien. De tarieven zijn op basis van de meest recente gegevens in 2021 berekend. De huidige cao VVT vervalt per 31 december 2021.

De gepresenteerde tarieven voor 2022 zijn nog **niet** geïndexeerd. Wij adviseren om de tarieven jaarlijks te indexeren waarin u de volgende verhouding hanteert. Deze verhouding is mede gebaseerd op de uitkomsten van dit onderzoek:

Product	Weging cao VVT + (eventuele) stijging treden	Weging Consumentenprijsindex
Huishoudelijke hulp	80%	20%

De hoogte van de consumentenprijsindexatie wordt berekend aan de hand van de volgende formule: $(\text{indexcijfer nieuw} - \text{indexcijfer oud}) / \text{indexcijfer oud} \times 100$. Het meest recente vastgestelde percentage heeft betrekking op maart 2020 en bedraagt **1,5%** ten opzichte van het voorgaande jaar*.

* Bron: CBS

Conclusie en aanbevelingen (3/3)

Producten OH, OZ en OHOZ

Op dit moment hanteert de gemeente Stadskanaal de producten OH, OZ en OHOZ. Uit de validatiegesprekken en de aangeleverde informatie blijkt dat de functiemix en de andere parameters nauwelijks verschillen tussen de producten. Gezien de minimale verschillen tussen de producten is het te overwegen om te komen tot één of twee producten Hulp bij het huishouden.



Berenschot

www.berenschot.nl

 /berenschot

Bijlage 1: definities overheadkosten

- Overhead personeel wordt gedefinieerd als: management (hoger management en operationeel management), stafpersoneel (beleid, marketing, communicatie, beleid en planning), administratief financieel personeel, ICT-personeel, P&O, arbo en opleidingen, secretariaat.
- Materiële overheadkosten wordt gedefinieerd als: hardware en software, repro/drukwerk, communicatiekosten (telefonie, internet), kosten algemeen beheer (advies, accountants, exclusief dienstreizen) en overige algemene kosten. Deze kostenpost is inclusief zakelijke lasten en verzekeringen.
- Kosten voor vastgoed worden gedefinieerd als: onderhoud, dotaties, energiekosten, huur en operationele leasing en interest. Bij individuele begeleiding maken we onderscheid tussen de opslag voor 'op locatie' en 'thuis'. Het betreft hier de vastgoedkosten die zijn toe te schrijven aan de geleverde zorg (bij individuele begeleiding) plus de vastgoedkosten die gepaard gaan met overheadpersoneel/-diensten.
- Overige personele kosten worden gedefinieerd als kosten voor vervanging bij verzuim, kosten voor beroepsregistraties, kosten voor werving & selectie en materiële opleidingskosten.